

USCA

POST

VER. "USA en CANADA FILATELIE"

OPGERICHT 10 JAN. 1970

Redactie: A. van Herk
Livingstonelaan 193
3526 HD UTRECHT

September 1983

Nummer 15

LEUK GRAPJE

De jongens van de USPS beginnen op stoot te komen! Na een paar vingeroefeningetjes met vlaggen en vogels en bloemen, samengebracht in één vel van 50 stuks = \$ 10.-, gaan ze nu écht tot de aanval over. Het krijgsplan is erop gericht met zo min mogelijk inspanning zo veel mogelijk centjes uit de broekzak van Jan Verzamelaar in het laatje van de USPS te toveren.

Het nieuwe wapen is een zegeltje van \$ 9.35, dat op 14 augustus jl. het licht zag in Kennedy Space Center FL. Een toepasselijk oord, dat moeten we toegeven. Hier werden al heel vaak rakethoogten bereikt!

Ook het ontwerp is zeer geslaagd. Kijk maar op blz 308: een roofvogel die, bij nacht en ontij, loert op buit.

Wat doet een mens met een zegel van, uitgerekend, \$ 9.35? Wij zullen het U vertellen. Hij kan er stukken tot 2 pounds, 907.2 gram,

voor meegeven met de "Express Mail Next Day Service", als hij daarbij tenminste gebruik maakt van de bijzondere Express Mail Label. Het is haast niet te geloven, maar die label krijgt hij zomaar, voor niets! Op 3500 postkantoren, die tot het snelle net behoren. En steeds meer mensen doen dat. In 1979 postten zij 7.8 miljoen van zulke stukken, in 1982 bijna 30 miljoen! Er is dus dringend behoefte aan die nieuwe zegel, zegt U nou zelf!

Juist daarom wordt hij alleen verkocht in boekjes van drie = \$ 28.05, begrijpt U wel? Bovengenoemde Jan V. wil natuurlijk minstens een pane van 3 met plaatnummer van 4 cijfers plus de losse zegel = $2 \times \$ 28.05 = \$ 56.10$, of zo'n 160 Nederlandse guldentjes. Wat zegt U? Verzamelt U postfris én gestempeld? Dan tot ziens in het armenhuis!

Maar Jan V. wil méér. Op genoemde 14e augustus bracht volgens afspraak met de NASA de Space Shuttle op zijn achtste vlucht een aantal covers met een mooi cachet én de nieuwe zegel in de ruimte, en weer terug op aarde. Daar zijn ze stuk voor stuk in een leuke presentatie-folder gestopt en aan de Jannen V. te koop aangeboden. Die dachten daarmee meteen een FDC te bezitten, maar mis poes! De USPS laat uitdrukkelijk weten dat de afstempling géén eerstedags is. Wil Jan die hebben, dan kan hij die apart bestellen. En dan hoeft hij niet eens een heel boekje te kopen! De USPS wil best één zegel voor hem plakken. Voor de gewone prijs: negen-vijf-en-dertig. Al met al: leuke grapjes. Wie nu nog lacht betaalt! We zullen binnenkort wel horen dat er om technische redenen twee verschillende perforaties moesten worden toegepast... Zullen we toch maar Bophuthatswana gaan verzamelen?

(SYNOPTIC)
(EEN ANDERE MANIER VAN PRECANCELS VERZAMELEN)
(door Gerard Soldaat)

Enige tijd geleden kreeg ik een heel aparte manier van precancel verzamelen onder ogen, die in Amerika bekend staat als "synoptic". Mijn woordenboek geeft aan "verkort, een overzicht gevend". In dit geval zullen we ons maar houden aan het "verkort", want dat komt er het dichtste bij.

De naam "synoptic" is gegeven aan die verzamelaar, die ernaar streeft om een precancel te pakken te krijgen op elke uitgegeven zegel. Het doet er niet toe welk precancel. Het mag van elke staat zijn, van elke stad en van elk type. Vanzelfsprekend hoe groter de variatie hoe interessanter de collectie.

Wil een dergelijke verzameling goed worden opgezet dan zal er ook aandacht moeten worden besteed aan tandingen en watermerken. Immers, als verzamelbare zegels gelden alle hoofdnummers van de catalogus. Dat betekent dus ook precancels op de commemoratives (herdenkingszegels), Special Delivery, Special Handling en Parcel Post, zowel van de vellen als de coils, e.a.

Zoals ook bij het gewone verzamelen, komen hier de moeilijkheden naar voren bij de hogere waarden en zeker bij het vinden van de bijzondere en zeer bijzondere precancels op ouder materiaal. Laten we zeggen van vóór 1912. Vóór die tijd werden de precancels nog wel gebruikt op de lagere waarden voor derde klas post, tot aan de komst van de Parcel Post-zegels op 24 augustus 1912.

Echter, alle schaarse zegels beperken zich

niet tot de eerste uitgaven. Er zijn ook genoeg zegels van de laatste jaren, die moeilijk te vinden zijn met een precancel. Bij de latere jaren zal het echter niet moeilijk zijn een precancel te vinden op elke uitgegeven zegel.

Aankruisen

Wie een synoptic verzameling wil aanleggen doet er verstandig aan vanuit de Scott (bijvoorbeeld) een lijst aan te leggen met alle hoofdnummers, en dan maar aankruisen. Is de verzamelaar ook nog kleurexpert dan kan hij natuurlijk ook de kleurafwijkingen, die bij honderden voorkomen, erbij betrekken.

Een andere manier is zich een voordrukalbum aan te schaffen en dan maar te zien hoe ver men komt. Ik moet zeggen dat het een interessante manier van verzamelen is. Maar ja, ik houd wel van verzamelingen die wat afwijken van het normale traditionele.

Of dit in Amerika een veel verbreide manier van verzamelen is weet ik niet. Ik kwam echter op twee verschillende manieren op de hoogte van deze opzet, dus er zullen er wel een paar meer zijn.

Nu ben ik ervan overtuigd dat menig verzamelaar zal zeggen: "Precancels op herinneringszegels? Nog nooit gezien." Akkoord! Dat kan! Maar dat wil niet zeggen dat ze er niet zijn.

Ze worden hier in Nederland misschien niet zoveel aangeboden, maar een relatie uit Amerika zond me er vele tientallen, en ook hier krijg ik ze meermalen onder ogen. Hetzelfde geldt ook voor portzegels, luchtpost- en andere zegels. De verzamelaar die hieraan begint wens ik veel succes en veel geduld.

CANADA. SPECIALIZED POSTAGE STAMP CATALOGUE

Nieuwe nummering geen verbetering

In de Canada Specialized Catalogue 1982-83, uitgave van Canada Specialized Ltd in Toronto, is een nieuwe nummering ingevoerd. Het waarom is niet helemaal duidelijk, maar het heeft iets te maken met het copyright op de Scottnummers. Bovendien vonden vele Canada-verzamelaars, dat het tijd werd voor een logischer systeem. Zij stoorden zich er b.v. aan, dat Scott soms nummers niet gebruikt. Ook de toevoeging van letters aan het nummer, hoofdletters voor "major", kleine voor zogenaamde "minor" variëteiten, vonden zij niet ideaal.

Deze onvolkomenheden zijn in het nieuwe Canada Specialized systeem nauwelijks verbeterd. De illustraties hebben weliswaar op een volgende nummers gekregen, zonder hiaten, maar er is een nieuw stelsel van achtervoegsels ingevoerd. Zo kregen de oude Scott-nrs 29 en 30, beide voor de 15 c Large Queen in verschillende tinten, in de CS één nummer, met de (kleine) letters a t/m p, voor alle voorkomende kleurennuances.

Ook de verschijningsvormen zijn tamelijk ingewikkeld aangegeven. De uitgevers vinden dat een verbetering, maar oordeelt U zelf aan de hand van de 5c Cameo van 1962. De "plain" velzegel heeft CS no 359, de "tagged" 359a. De rolzegel krijgt niet, zoals bij Scott, een eigen nummer, maar heet 359C. Het boekjesvelletje van 5 kreeg 359BP, het miniatuurvelletje van 20 is 359MS, maar met tagging 359MSa !

Het CS-stelsel geeft singles uit boekjes geen nummer, ook niet als ze uitsluitend in die vorm bestaan, wat vaak genoeg voorkomt

in de laatste jaren. Ze worden wel afgebeeld en goed beschreven, maar een nummer kon er niet af!

Voortaan zullen de nieuwe uitgiften in volgorde van verschijnen worden genummerd. Gevolg: de zegels uit één gebruiksserie komen her en der op de bladzijden terecht. De serie wordt niet meer als één geheel opgevoerd, zodat de gebruiker moet zoeken.

Merkwaardig doet ook de nummering aan van de lopende "A"-zegels en hun 30c-tegenhangers. De velzegel "A" kreeg CS nr 823, de rolzegel 823C1. De coil van 30c, die weliswaar ongeveer dezelfde tekening heeft als de A-zegel, maar er toch van afwijkt, is 823C2.

U ziet: elke verandering is nog geen verbetering.

PRECANCEL OF NIET ?

Op de Kerstduif Zegel van 1974, Sc. 1552, tot nu toe de enige als sticker verschenen US-zegel, staat het opschrift "Precanceled".

Alle na 1860 verschenen US-zegels blijven onbeperkt geldig, maar het gebruik van precancels is voorbehouden aan vergunninghouders. Vraag: is de "sticker" nu geldig voor frankering of niet?

Woordvoerder Don McDowell van de USPS geeft tegenover "Linn's Weekly" toe, dat de zegel geen echte precancel is. De bedoeling van de opdruk was uiteraard, de Post de afstempeling van de massale kerstpost te besparen. Er zijn trouwens heel wat zegels toch afgestempeld!

Voor het gebruik ervan was geen Permit nodig. Een betere term dan "precanceled" was daarom misschien geweest "self-canceling". Hoe dan ook, de zegel is nog steeds geldig!

EEN GEMISTE KANS

Het Amerikaanse postzegelweekblad "Linn's Stamp News" stelde een onderzoek in onder zijn lezers naar de mate, waarin dezen de in 1982 in de USA verschenen postzegels waardeerden. Het deed dit aan de hand van drie criteria: 1. populariteit, 2. kwaliteit van het ontwerp en 3. het belang van de uitgifte, de behoefte eraan.

Ruim 3000 verzamelaars gaven hun mening. Met grote voorsprong op nummer 2 kozen zij als winnaar de Vogels- en Bloemenserie. Daarna volgen American Architecture, International Peace Garden, Love, en George Washington. De totale uitslag omvat 23 emissies. Helaas zien wij, dat de door de Nederlandse Heleen Tigler Wybrandi-Raue van "Studio Dumber" te Den Haag ontworpen zegel voor "200 jaar USA-Nederland" op twee na als de slechtst gewaardeerde uit de bus komt. Alleen de Wolf Trap Farm- en de Consumer Education-zegels vindt men nog minder geslaagd.

Wat de factor "kwaliteit van het ontwerp" betreft werd onze zegel als veruit de slechtste aangewezen: 972 stemmers (31%) zetten hem onderaan. Ter vergelijking: daarop volgen America's Libraries met 371 (12%) en het Energy World's Fair blokje met 341 stemmen of 11%. Slechts 29 respondenten (1%) vonden onze Netherlands/USA in dit opzicht de beste!

Ook gemeten naar de factor "populariteit" is onze zegel hekkesluis: 452 (14%) vonden hem het minst populair. De tweede veroordeelde was de Wolf Trap met 291 (9%), de derde America's Libraries met 251 stemmen (8%). Alleen het belang van de uitgifte werd door onze Amerikaanse collega's nog wel erkend: daar kwamen we op de 13e plaats.

Uit de resultaten kan men de conclusie trekken dat de Amerikaanse verzamelaar ontwerpen met een grafisch karakter niet lust. Hij ziet liever een mooi plaatje.

Het onderwerp mag vooral niet te controversieel zijn. Laag scoorde b.v. de Consumer Education. De USPS was aanvankelijk van plan geweest deze zegel ook in het Spaans uit te geven met het oog op de spaanssprekende bevolkingsgroepen. Maar na ontvangst van vele felle protesten moest zij daarvan afzien.

Laag ook waardeerde men de Touro Synagoge, Franciscus van Assisi, Jackie Robinson en de Barrymore's. Maar George Washington, de natuur en de ruimtevaart staan nog altijd in hoog aanzien.

Jammer, dat we dat niet hebben gevoeld toen "Nederland" de gemeenschappelijke USA-Netherlandszegel mocht ontwerpen. Een gemiste kans op het internationale toneel!

KORT AMERIKAANS

De eerste voor het publiek toegankelijke postzegeltentoonstelling in de USA werd gehouden van 10 mei tot 10 november 1876 in het Amerikaanse Paviljoen op de Centennial Exhibition in Fairmont Park, Philadelphia PA.

Zij was ingericht door John Walter Scott, wel de "vader van de Amerikaanse filatelie" genoemd, en de eerste uitgever van de Standard Catalogue.

Ter gelegenheid van deze expositie werd een aantal "special printings", bijzondere drukken, van toen lopende zegels uitgebracht, door de Continental Bank Note Co gedrukt op hard wit papier, zonder gom, wel geperforeerd en wel geldig voor frankering. (Sc. 167 t/m 177, 180, 181).

OVER BIJNAMEN

Illustraties op blz 308/309

De Amerikanen munten, zoals bekend, uit in het vinden van kernachtige aanduidingen. Zo weet de hele wereld, dat "F.D.R." en "J.F.K." geliefde presidenten waren en dat "J.R." het minne type is, dat zo'n grote rol speelt in "Dallas". Velen ook kennen de presidenten "Old Rough and Ready" (Zachary Taylor), "Old Hickory" (Andrew Jackson), "Young Hickory", (James Polk), "Tippecanoe" (William Henry Harrison), de "Little Magician", ook genoemd "Red Fox of Kinderhook", Martin van Buren, "Silent Cal" (Calvin Coolidge), en "Tricky Dicky". U weet wel, nog niet lang geleden. Zo is er ook onder de honderden zegels, die sinds 1847 in de USA verschenen, een aantal dat zich blijkbaar zodanig van de rest onderscheidde, dat ze de eer van een bijnaam werden waardig geacht. Uiteraard hadden afwijkende varianten daarop de meeste kans, maar toch vielen ook sommige normale zegeltjes in de prijzen.

Wie kent niet de Blue Boy, de 5 c van 1861, Sc. 5-9? Welke zegels kennen we verder nog met een bijnaam? Hier komen ze, zomaar voor het vaderland weg:

Black Jack, de zwarte Andrew Jackson Sc.73, 84, 85B, 87, 93 en 103 naar een portret door Miner Kilbourne Kellogg, voor wie Jackson poseerde in zijn huis The Hermitage, Sc.1037. Dead Horse, Sc.290, de 10c uit de Omaha-serie van 1898, waarop de verschrikkingen van de landverhuizers blijken uit het dode paard, ontleend aan een verloren gegaan schilderij van de in 1930 gestorven Augustus Goodyear Heaton.

Farley's Follies, de dwaasheden van F.D.R.'s

Postmaster General James A. Farley, waarmee bedoeld worden de Sc.752-771, die hij in allerlei bijzondere vormen liet verschijnen. Hij stond ten voorbeeld aan Day's Folly, de na-druk van de "error" met de Hammarskjöld-zegel Sc. 1203 van 1962, waaraan op blz 310 e.v. uitgebreid aandacht wordt besteed.

Blue Moon, een plaatvariant van Sc. C 11, "Baken in de Rocky Mountains", waarbij plaat nummer 19618 voor het blauwe medaljon, bij positie R 6 een rosetvormige barst vertoont. "Blue Moon" is een aardige woordspeling, die zowel "blauwe maan" betekent als "een dood-enkele keer" (once in a blue moon).

Bridge across Niagara, een plaatvariant van Sc.568, bestaande uit 2 evenwijdige strepen, die samen als het ware een brug vormen over de afgebeelde Niagara (pl.nr 17445, LL 26).

Candle Flame, kaarsvlam. Druktoevalligheid op Sc. 219. Aan de rechter voetjes van het waardecijfer 1 zijn kleine krinkelende lijntjes te zien, die wat op vlammetjes lijken.

Het verschijnsel is vermoedelijk ontstaan door wat de drukkers "scooped color" noemen, het wegwissen van teveel inkt na het inkten van de plaat. Zo'n variëteit is ook bekend van Sc. 571, de \$ 1.- van 1922-1925.

Broken Hat, kapotte hoed. De bekende variant van de 2c Columbus Sc.231, waarop de 3e man links van Columbus een hoed draagt met een stuk eruit. Om in de hoedensfeer te blijven: Merry Widow, het Vrolijke Weeuwte, de Special Delivery Sc.E 7 van 1908. De afgebeelde hoed van Mercurius leek veel op de creatie van een modiste, die beroemd werd door de toen met veel succes lopende operette Die Lustige Witwe van Lehar. Overigens wordt de zegel ook wel de Mercury Speedy genoemd.

Prairie Dog. Plaatvariant van Sc.650, waar-

op het lijkt of er een prairiehond meevliegt op het afgebeelde vliegtuig (pl. nr. 19658, LL 50). Enige fantasie is niet overbodig bij het herkennen van het beestje!

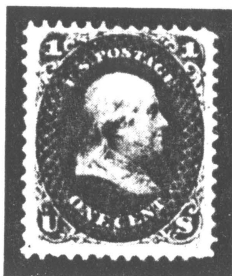
Grounded Plane. Een aan de grond gehouden vliegtuig. Een door Scott niet genoemde variant van Sc. C 3, waarop de blauwe Jenny, het Curtissvliegtuig, door een registratiefout te laag op de zegel staat: de wielen raken het woord Cents in het rode gedeelte.

Snowball. Plaatvariant van Sc. 716, waarop vlak bij de afgebeelde skiër een rode vlek zichtbaar is (plnr 20815, UR 64). Bij Scott heet die een sneeuwbal, maar een andere bijnaam, Strawberry, aardbei, is logischer.

Ook bij de enveloppen en de kaarten vinden wij een enkele met een bijnaam:

Garbage Card, vuilniskaart, Sc. UX 17, die in 1902 werd gedrukt met een portret en face van President McKinley. Dit ontwerp werd afgekeurd en vervangen door een afbeelding en profil, Sc. UX 18. Door een abuis kwamen van de afgekeurde kaart toch 500 exemplaren in de verkoop. Op alle hiervan teruggevonden kaarten is de naam afgedrukt van de firma Booth, Daily & Ivins, destijds pachter van de stedelijke vuilophaaldienst van New York City. Egg Head, de "die 3", waarmee de 3c stamped envelopes Sc. U 168 t/m 171 bij Plimpton zijn gedrukt en waarop Washingtons hoofd een eivorm heeft. Het viel trouwens blijkbaar niet mee, de President er een beetje knap op te krijgen. Dat lukte ook al niet bij het z.g. Booby Head, hoofd van een grote lummel, bijnaam van de eerste bij Plimpton gedrukte 10c envelop uit 1874, Sc. U 187 en 188.

Wie er méér weet mag het zeggen. Doén, hoor, het redactie-adres staat op bladzijde 1.

"BLUEBOY"

GRAPJE...

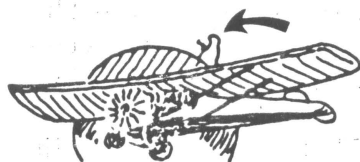
"BLACKJACK"

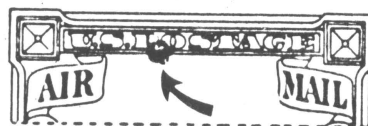
"CANDLE FLAMES"

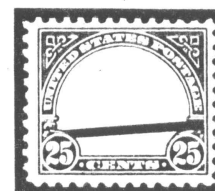
"PRAIRIE DOG"

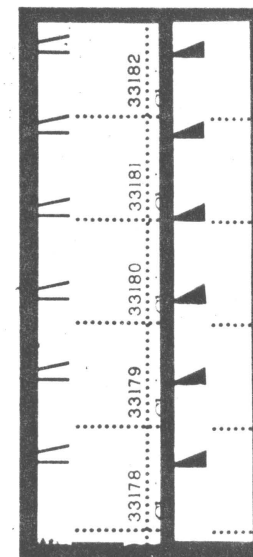
"BLUE MOON"

"GROUNDED PLANE"

"NIAGARA BRIDGE"

OUDE EN NIEUWE
AANLEGTEKENS

ST. LAWRENCE INVERT

"MERRY WIDOW"

VORMEN VAN DE "BROKEN HAT"

ZO MAAR EEN ZEGELTJE

De 'Dag Hammarskjöld Issue' 1962, Sc.1203

Deze zegelis uitgegeven ter herinnering aan Dag Hjalmar Agne Carl Hammarskjöld, die van 1953 tot 1961 Secretaris Generaal was van de Verenigde Naties. Erop afgebeeld is hijzelf, vóór het V.N.-Gebouw in New York. Het ontwerp is van Herbert M. Sanborn, een aan de grafische staf van de V.N. verbonden buitenlander. Dit was een nieuwtje, want tot dusver waren alle US-zegels door Amerikanen ontworpen. Het zegelbeeld werd gegraveerd door Charles A. Brooks, de letters en cijfers door Kenneth C. Wiram. Gedrukt werd de zegel in zwart, bruin en geel op de Giori-pers, van platen voor 200 stuks, verdeeld in 4 panes van 50 'liggend' gerangschikte beelden.

Er werden 8 platen voor gebruikt, 4 voor de gele kleur, genummerd 27275, 27277, 27278, 27282 en 4 voor zwart: 27266, 27276, 27279, en 27283, in 8 combinaties.

De tanding is 11, het papier heeft geen watermerk. Er werden er 121.440.000 van uitgegeven.

De first day-verkoop had plaats in New York City, de zetel van het V.N. Hoofdkwartier, op 23 oktober 1962.

Hammarskjöld werd geboren op 29 juli 1905. Zijn vader bracht het tot eerste minister van Zweden en was in die functie zeer actief bij het nastreven van de wereldvrede. Zoon Dag kreeg dat dus met de paplepel ingegeven. Hij studeerde in Uppsala en in Stockholm, en promoveerde in filosofie en economie. Later kwamen daar nog 13 ere-doctoraten bij, o.a. van Yale, Harvard en Princeton.

Na een kort leraarschap trad hij in Zweedse overheidsdienst. In 1933 werd hij secretaris

van de Bank van Zweden, maakte carrière en werd in 1951 minister van buitenlandse zaken. Twee jaar eerder was hij al afgevaardigd naar de Verenigde Naties.

Op 31 maart 1953 werd hij secretaris generaal van de V.N. en hij bleef dat tot hij op 56-jarige leeftijd omkwam bij een vliegcrash in Noord-Rhodesië, bij Ndola. Hij was toen op een dienstreis, met het doel een wapenstilstand te bewerken tussen strijdkrachten van de V.N. en van Katanga, in de toenmalige Belgische Kongo.

Voor de filatelisten kreeg ons zegeltje nog een staartje, want half november 1962 werden er binnen 24 uur twee vellen ontdekt met een kopstaande gele druk. Eén in Ohio, met de plaatnummers 27279 en kopstaand 27282, en één in New Jersey, met de nummers 27266 en kopstaand 27275. Deze vellen waren bij de tweede drukgang verkeerd-om in de pers gekomen. Er waren dus minstens 400 misdrukken in omloop! Dat werd voorpagina-nieuws. En dat bracht Postmaster General J. Edward Day er op 13 november toe een nadruk met een onbeperkte oplage te gelasten met een - nu opzettelijk - kopstaande gele kleur! Hij wenste niet dat anderen garen sponnen bij een fout van zijn 'bedrijf'. "Wij zijn geen loterij", zei hij.

De 'error' was op 16 november al verkrijgbaar bij de Philatelic Sales Agency in Washington DC. Later kon men ze in Chicago, New York City en Los Angeles aan het postkantoor krijgen en nog later aan alle filatelieloketten.

In verzamelaarskringen ging een storm van verontwaardiging op. Dit was niet fair! Dit streed met de belangen van de filatelie! Dit was nooit eerder vertoond! Nu zou nooit meer

niemand rechtvaardigheid geven aan een gevonden foutdruk: liever zou hij een paar jaar wachten! En wie weet zou de regering dan alsnog een herdruk gelasten!

Eén der 'ongelukkige' vinders, Leonard Sherman uit Irvington NJ, bezitter van een pane van 50, spande een proces aan tegen de Staat. Hij achtte zich benadeeld voor een half miljoen dollar. Hij werd in het gelijk gesteld, maar toen waren er al 375.000 'errors' verkocht. Sherman nam genoegen met een vergelijk: de verkoop ging door, maar hij kreeg een certificaat dat zijn 'panel' tot de oorspronkelijke oplage behoord had.

De opzettelijke 'error' kreeg al gauw de bijnaam Day's Folly, de gekke streek van Day. Dit in analogie aan de Farley's Follies uit de dertiger jaren.

De American Philatelic Society gaf de herdruk de beruchte black blot, de zwarte vlek waarmee schadelijke uitgaven worden gebrandmerkt. Voor het eerst in de historie werd een USA-zegel met deze schande beladen.

Nog erger werd het toen het Postministerie op 27 november besloot ook 'foute' herdrukken te vervaardigen met de overige 6 plaatnummer combinaties. Dat waren: 27275/27276, 27277/27276, 27277/27266, 27278/27279, 27278/27283 en 27282/27283. Kon het nog gekker? Na-drukken van niet bestaande fouten! Dat kostte de arme schoolkinderen \$ 1.28 van hun zakgeldje om alle combinaties te kopen! Mooie propaganda voor de filatelie onder de jeugd! Bedankt, meneer Day! Foei!

Alle blaam werd op Day geworpen. De drukkers werden 'vrijgesproken': er was eerst met geel gedrukt en dat is nou eenmaal een moeilijke kleur. Dit was het eerste foutje sinds dat

met de inverted Jenny in 1918. De black blot gold dan ook niet de misdruk, maar alleen de opzettelijke nadruk. En daarvoor was alleen Day verantwoordelijk, want hij had niet eens de adviescommissie in zijn besluit gekend. Hij had de filatelie een zware slag toegebracht! Wie de ingezonden stukken uit die tijd leest moet er soms wel om glimlachen. De USA-Post was afgezakt tot het peil van de communistische staten, zeiden. De verzamelaars moesten die onechte foutdruk boycotten! Het leek daar echter in het geheel niet op. Integendeel: er kwam een zondvloed van aanvragen los en uiteindelijk werden er 40.270.000 van verkocht: 1,6 miljoen extra voor Uncle Sam!

De verzamelaars begonnen hun herdrukken heel precies te bekijken en al gauw werden er allerlei variëteiten ontdekt. Handelaar Alfred Boerger uit Toledo OH vond 7 typen, waarvan sommige in se-tenant paren. Hij bood de hele set te koop aan voor \$ 1.50.

Scott geeft de 'Hammar skjöld Special Printing' thans het nummer 1204 en vermeldt daarbij: De kopstaande gele druk is ten opzichte van de zwarte en de bruine naar rechts verschoven. Zegels uit de eerste verticale rij van de panes linksboven en linksonder hebben aan de linkerkant over een breedte van 11 à 11½ mm, gemeten vanuit de perforatie, geen geel. Bij zegels uit de eerste vertikale rij van de panes rechtsboven en rechtsonder ontbreekt het geel over een strook van 9,75 mm over de afbeelding van het VN-Gebouw. Op alle andere zegels is de verticale strook zonder geel 3½ mm breed. Zij raakt juist aan de tekening van het VN-Gebouw.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

De kans dat er ooit weer een opzettelijke foutdruk zal komen is vrijwel nul. In hetzelfde jaar 1962 kreeg de postzegelhandelaar Henry E. Harris, de uitgever van de Harris Catalogus, namelijk een vel van 50 in handen van de Canal Zone Sc. 157, uitgegeven bij de openstelling van de Thatcher Ferry Bridge over het Panamakanaal, waarop de in zilver gedrukte brug ontbrak! Toen hij de pers inlichtte kondigden de autoriteiten van de Canal Zone aan, dat zij 100.000 stuks zonder brug zouden laten nadrukken. Harris ging een proces aan, dat hij na ruim twee jaar won.

Aanvankelijk tekende de Amerikaanse Staat, die verantwoordelijk was voor de Canal Zone, beroep aan, maar zij trok dat in oktober 1965 in. De filatelie had gezegevierd. De 'missing bridge' variëteit staat nu met een 'oplaag' van 50 als nr. 157a in de Scott Catalogus. Voor 13.000 dollartjes.

(NOG EENS DE NIEUWE USA-DIENSTPOSTZEGELS)

Aanvulling op het artikel op p. 294/295

Over de nieuwe dienstzegels valt nog te melden, dat voor het drukken ervan twee platen zijn gebruikt, elk van 400 beelden, op de gebruikelijke wijze verdeeld in 4 panes van 100. Er staan echter verschillende waarden op één en dezelfde plaat.

De ene plaat heeft links- en rechtsboven een pane met de 1 c, linksonder met de 17 c, en rechtsonder met de 4c waarde. De andere plaat bestaat uit: linksboven de \$ 1.-, rechtsboven de 13 c en linksonder de \$ 5.- Het kwadrant rechtsonder is gebruikt voor een zegel met de letter D, voor het geval het brief-

kaartporto weer eens op te korte termijn zou veranderen. Mocht zoiets met het 1e klasse tarief gebeuren, geen nood: er zijn rolzegels in voorraad gedrukt, eveneens met een D. We zullen deze zegels dus voorlopig niet zien. Elke pane heeft 1 plaatnummer. Voor de 1 c zijn er dus 2 plnr-posities, voor de andere 5 waarden slechts één (de 20c bestaat zoals U weet alleen als rolzegel).

Voorlopig worden de zegels alleen gebruikt door de kleine kantoren van de Luchtmacht en van de Soil Conservation Service van het Departement van Landbouw. De grotere kantoren blijven helaas bij het gebruik van 'meters'. Het kan dus wel even duren voor U een echt gelopen exemplaar te pakken krijgt.

(NIEUWE VELRANDTEKENS OP USA-ZEGELS)

De USPS deelt mee dat het Bureau of Engraving & Printing een nieuw systeem heeft ingevoerd voor de kleurenregistratie op de zeven kleuren rasterdiepdruk-pers. Het systeem draagt de naam "Hurletron"

De verzamelaar merkt dat door een verandering van de aanlegtekens op de velrand. In de plaats van de uit 2 uiteenlopende strepen bestaande tekens komt een rijtje van enkele driehoekjes. Zie de afbeelding op blz. 309.

De tot nu toe afgedrukte aanlegtekens voor de perforatie: twee wijder uit elkaar staande strepen, zullen niet meer op de velrand verschijnen.

De eerste zegel met de nieuwe tekens was de op 5 april 1983 verschenen Civilian Conservation Corps-zegel. Maar zij kwamen ook al voor op in begin maart 1983 gedrukte nieuwe oplagen van de Philip Mazzei zegel Sc. C98.

(DE SAINT LAWRENCE SEAWAY OP Z'N KOP)
Canada Sc. 387a

In maart jl. werd bij een veiling in New York nog net op tijd een geraffineerde vervalsing ontdekt van deze beroemde zegel. Zoals U weet gaven Canada en de USA bij de opening van de St. Lawrence Seaway in 1959 samen een zegel uit met dezelfde tekening (Canada Sc. 387a, USA Sc. 1131). Van de Canadese versie is een kopstaande variant bekend (afb. op p. 309).

Wij zochten eens op wat de "American Philatelist" in november 1959 over de ontdekking daarvan schreef. Een vrije bewerking en vertaling volgt hier:

"De Canadese St. Lawrence Seaway zegels kwamen op 26 juni in de verkoop. In de ochtend van de 20e augustus moest de loopjongen van een kantoor in Winnipeg 30 zegels van 5 halen voor zijn baas. Hij ging daarvoor naar het warenhuis van T. Eaton, om de hoek. De loketbediende gaf hem de 30 uit het voorliggende vel van 50. Terug op kantoor plakte een secretaresse meteen 3 zegels op brieven, die de jongen moest posten. Tegen etenstijd waren er meer brieven verzendklaar. Het meisje scheurde het overgebleven blok van 27 in kleinere blokjes en plakte de eerste zegel op. Zij zag de letters op hun kop staan en dus draaide zij de zegel gauw om. Maar toen stond het middenstuk op zijn kop!

Op dat moment kwam er een eind aan het trotse record van de Canadese Post: nooit een invert te hebben geproduceerd. Een collega van het meisje, zelf verzamelaar, gaf haar de raad geen zegels meer op brieven te plakken. Hij vloog naar Eaton's warenhuis, maar te laat! Daar waren alleen nog normale zegels voorradig.

Aangezien de zegels in vellen van 200 waren gedrukt moesten er nog minstens 3 loketvelletjes van 50 invert in omloop zijn. En jawel: op 11 september meldde H.R. Yorke, directeur van het Postdistrict Winnipeg, de vondst van een vel van 50 in het Hoofdpostkantoor van Winnipeg, door de beambte Edward Sirtouski. Het werd onmiddellijk naar de Financiële Afdeling van het Postdepartement in Ottawa gezonden, en het bleef dus in handen van de Post.

Een dag later ontdekte de loketbeambte Melvin Deschamp in Peterborough, Ontario, ook een vel in zijn voorraad. Zijn baas, Postmaster E. Roy Kightley, zond het plichtsgetroouw op naar Ottawa.

Het vierde vel is verkocht door het postkantoor in Picton, Ontario. Op 1 oktober werd een deel ervan door de fa. J.N. Sissons Ltd in Toronto verkocht aan de heer Kasimir Bileski. Het bestond uit een blok van 12, een blok van 4, een paartje, 2 losse zegels, een gebruikte zegel op briefkaart en een beschadigd exemplaar op cover, de beide laatste afgestempeld op 10 augustus. Uit de rest van het vel zijn vermoedelijk zo'n 25 stuks geplakt op post van de Bank of Nova Scotia in Picton.

Op 15 september belde Bileski met het hoofd van het Canadese Philatelie Dept in Ottawa, J.R. Carpenter. Deze verzekerde hem dat een verzamelaar uit Ottawa hem zojuist een blok van zes had laten zien! Dat betekent dat er nog een vel van 200 in omloop moet zijn geraakt!

Het is hoogst interessant dat zoveel zegels onopgemerkt op brieven zijn geplakt. Er moeten er nog heel wat onder de mensen zijn!"

Vandaag de dag weten wij, dat er vier panes van 50 aan het publiek zijn verkocht. Daarvan zijn er 162 teruggevonden, waarvan maar enkele op cover. De Scott 1983 taxeert de zegel gebruikt op \$ 14.000, mint op 17.500. In april 1980 werd er op een veiling 19.000 dollar voor betaald. De Canadese Post bewaart een vel in zijn archieven.

(PALAU, EEN NIEUW POSTZEGELLAND)

De Palau Eilanden, in het Nederlands ook wel Palaoe geschreven, een archipel van in totaal ca 450 km², gelegen op 135° O.L. en 7 à 8° N.B. in de Westelijke Carolinen, behoren tot het zg. "U.S. Trust Territory of the Pacific Islands", gebieden in de Stille Zuidzee, die de USA sinds 1947 in opdracht van de Verenigde Naties beheren.

Het grootste eiland is Babelthuap (396 km²). Voorts behoren tot de archipel eilanden met onwaarschijnlijke namen als Urukthapel, Garareru, Eil Malk, Angaur, Aulong, Auluptagel, Peleliu en Koror, plus een aantal onbewoonde atollen. Er wonen zo'n 13.000 mensen. De hoofdstad is Koror, op het gelijknamige eiland.

Er hebben al heel wat vlaggen boven dit gebied gewaaid. De Carolinen werden in 1527 door de Portugees Diego da Rocha ontdekt. In 1686 kwamen ze onder Spaans Bestuur. Spanje verkocht Palau, samen met andere Zuidzee eilanden, in 1899 aan Duitsland. In de eerste wereldoorlog nam Japan de archipel in, en in 1919 legde de Volkenbond het bestuursmandaat in handen van dat land, onder protest van de USA.

In 1944 namen de USA de eilanden in bezit. Voor ons, filatelisten, is van belang te weten, dat sindsdien de gewone postzegels van de Verenigde Staten er gangbaar zijn.

In het kader van het streven naar meer onafhankelijkheid kwam eind 1982 het "Palau-US Postal Agreement" tot stand, een verdrag waarbij de instelling van een "Palau Postal Service" werd overeengekomen.

Op 10 maart 1983 verschenen de eerste zegels van de "Republic of Palau", waarop - weliswaar heel klein - de vlag van de USA nog is afgebeeld. Tot grote ergernis van vele Amerikanen werden deze zegels gedrukt bij de Engelse firma House of Questa Ltd, Londen!

De USA-postzegels blijven er geldig tot 10 september 1983, daarna zullen alleen nog de "eigen" zegels geldig zijn.

De emissies van Palau zijn verkrijgbaar bij het "Palau Philatelic Bureau", Box 43627, Dept L, Columbia Height Station, Washington DC 20010.

(VRAAG EN AANBOD)

A.L.G. van Dongen, Buiksloterweg 99, 1031 CJ Amsterdam, biedt wegens gevorderde leeftijd zijn Zip/ Mail Early collectie te koop aan, bestaande uit 14 albums. Bevat alle uitgaven van de eerste 10 jaar, zowel mint als gebruikt, zowel 'single' als in 'block', alle Zip- en ME-posities en alle Zip- en ME-combinaties; voorts een groot aantal Zip-fdc's en verdere couverts, alle echt gelopen. Alle mint zegels en blokken zijn 'n.h.', dus zonder plakker of resten. Prijs nader overeen te komen.

(MEER GOM IN UW VERZAMELING!)

Het zal U niet zijn ontgaan dat van een aantal 'regulars' van de USA twee gomvariëteiten in omloop zijn gekomen: de 'ouderwetse' glimmende, en de moderne 'dry gum', ook wel genoemd moisture-resistant = vochtbestendige matte gom. Het is nu nog tijd deze varianten in Uw verzameling op te nemen, vooral nu de Bilatelistische Dienst van de USPS bekendmaakte, dat zij op bestelling naar mogelijkheid zegels in de gewenste gomsoort zal leveren. Hieronder een lijstje van de zegels, die met beide gomsoorten bestaan.

V = velzegel C = coil B = boekjeszegel
T = tagged (met fosfor) BP = met Bureau Precancel. Gegeven is het Scott-nummer.

LIBERTY SERIES

1055a 2c C T

1059Ab 25c C T

PROMINENT AMERICANS

1278a 1c B

1283B 5c V

1289a 20c V T

1290a 25c V T

1292a 40c V T

1297 3c C

1304 5c C

1305C \$ 1 C

1305E 15c C

1393 6c V

1393a 6c B

1393D 7c V

1395 8c B

1401 6c C

AMERICANA SERIES

1581 1c V

1582 2c V

1584 3c V

1585 4c V

1591 9c V

1592 10c V

1604 28c V

1605 29c V

1615 7.9c C

1615a 7.9c C BP

1615Cd 8.4c C BP

1616b 9c C BP

1617 10c C

1617a 10c C BP

1618 13c C

1618a 13c C BP

1811 1c C

DUES (PORTZEGELS)

J 91 3c V

J 93 5c V

J 97 10c V

J 98 30c V

J 99 50c V

J 100 \$ 1 V

J 103 13c V